

PRAVILNIK – POSLUŠEN PES

Splošna navodila

Izpit »*POSLUŠEN PES*« naj bi pokazal, da je pes vodljiv in sposoben za življenje v urbanem okolju. Izpit lahko opravljajo vsi psi ne glede na njihovo namembnost, pasmo ali velikost, in vsi psi, ki so na dan izpita stari vsaj 6 mesecev.

Izpit lahko opravljajo tudi goneče se psice, vendar opravljajo izpit na koncu prireditve in morajo biti do nastopa ločene od ostalih udeležencev izpita.

En vodnik lahko na isti dan opravlja izpit tudi z več psi, a s vsakim psom kompletan izpitni program. Ne more pa več vodnikov opravljati izpita s istim psom.

Če pes izpita ni opravil ga lahko ponovno opravlja v naslednjem izpitnem roku, vendar ne prej kot čez 20 dni.

Bolni ali poškodovani psi ne morejo pristopiti k izpitu.

Sodnik ima pravico prekiniti delo izpitnika, kadar je očitno, da pes ni pripravljen ali pa sploh ni pod nadzorom vodnika.

Vodnik nosi polno odgovornost za svojega psa, in se prireditve udeleži prostovoljno.

Organizacija izpitov

Za organizacijski del izpitov je odgovoren vodja prireditve.

Za uspešno opravljen izpit prejme vodnik potrdilo za svojega psa, iz katerega je razvidno, da je pes vodljiv in poslušen.

Na lastno pobudo lahko organizator zagotovi še dodatne nagrade za vodnike in pse.

Ocenjevanje

Delo psa in vodnika se ocenjuje s točkami in oceno. Ocena in pripadajoče točke morajo natančno ustrezati izvedbi vaje. Pri enakem številu doseženih točk se upošteva prioritete vaje, ki so pokazatelj znosnosti psa za okolje.

Prioritetne vaje so vaje št. 6,7 in 2, v tem vrstnem redu.

Število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	Nezadostno
2 točki	2,0	2,0	2,0	1,5	1,0-0
3 točke	3,0	3,0	2,5	2,5-2,0	1,0-0
5 točk	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0-0
7 točk	7,0	6,5	6,0	5,5-5,0	4,0-0
8 točk	8,0	7,5	7,0-6,5	6,0	5,0-0
10 točk	9,0	9,5-9,0	8,5-8,0	7,5-7,0	6,0-0
15 točk	15,0-14,5	14,0-13,5	13,0-12,0	11,5-10,0	9,0-0
20 točk	20,0-19,5	19,0-18,0	17,5-16,0	15,5-14,0	13,0-0
25 točk	25,0-24,0	23,5-22,5	22,0-20,0	19,5-17,0	16,5-0
30 točk	30,0-29,0	28,5-27,0	26,5-24,0	23,5-21,0	20,0-0
35 točk	35,0-34,0	33,5-31,5	31,0-28,0	27,5-24,5	23,0-0
40 točk	40,0-38,5	38,0-36,0	35,5-32,0	31,5-28,0	27,0-0
50 točk	50,0-48,0	47,5-45,0	44,5-40,0	39,5-35,0	34,0-0
60 točk	60,0-58,0	57,5-54,0	53,5-48,0	47,5-42,0	41,0-0
70 točk	70,0-67,5	67,0-63,0	62,5-56,0	55,5-49,0	48,0-0
80 točk	80,0-77,0	76,5-72,0	71,5-64,0	63,5-56,0	55,0-0
90 točk	90,0-86,5	86,0-81,0	80,5-72,0	71,5-63,0	62,0-0
100 točk	100,0-96,0	95,5-90,0	89,5-80,0	79,5-70,0	69,0-0
120 točk	120,0-114,5	114,0-108,0	107,5-96,0	95,5-84,0	83,0-0
Izračun v %	Več kot 95%	95-90%	89-80%	79-70%	69-0%

Pri končni oceni se podeljujejo samo cele točke. To pa ne pomeni, da se pri posamezni vaji ne bi smelo ocenjevati s polovičnimi točkami, le pri končnem seštevku se sodnik na podlagi splošnega vtisa odloči, in zaokroži oceno navzgor ali navzdol.

Izpit je opravljen, če je pes dosegel najmanj 70% vseh možnih točk.

Splošna določila za izvajanje izpitnega programa

Začetek dela določi sodnik. Vodnik se mora obnašati dostojno, korektno do ostalih izpitnikov in psa voditi brez grobosti. Pes mora vaje izvajati živahno in hitro in biti mora stalno pozoren na vodnika.

V začetnem položaju sedi pes tesno ob vodnikovi nogi, tako, da so sprednje tace vzporedne s vodnikovimi nogami. Vse vaje razen vaje 2, izvaja vodnik z navezanim psom.

Pri vaji 2, lahko vodnik dela z navezanim psom, a to pomeni takojšnji odbitek 10 točk.

Pri vaji 3 se lahko uporablja most, predor ali skakalnica. Ne glede na vrsto ovire pa mora biti prilagojena velikosti in starosti psov, ki opravljajo izpit. Skakalnica in most ne smejo biti višji od plečne višine psa. Če so na izpitu psi zelo različnih velikosti, lahko organizator pripravi ovire različnih višin. Predor je lahko v slemenu največ 10 cm nižji od plečne višine psa in mora biti normalno prehodan. Nobena od ovir ne sme za pse predstavljati resne nevarnosti.

Vajo 4 lahko vodnik izdeluje z nenavezanim psom a to nima vpliva na oceno. Pred začetkom dela se mora vodnik prijaviti, po končanem delu pa odjaviti sodniku. Prijava mora vsebovati ime in priimek vodnika, ter ime psa.

Pri vseh vajah lahko vodnik uporablja standardna ali poljubna povelja, vendar enkratna.

Vaja 1 - Vodenje na povodcu

20 točk

Navodila za izvedbo vaje

Po navodilu sodnika se vodnik s psom postavi na startno pozicijo in na sodnikov znak začne z izvajanjem vaje. Slušno in/ali vidno povelje je dovoljeno na začetku izvajanja vaje ter pri vsaki spremembi smeri in hitrosti. Po eno dodatno povelje pri vsakem dovoljenem povelju se ne šteje za hujšo napako in lahko vpliva samo na oceno samo pri splošnem vtisu. Spremembe hitrosti morajo biti izpeljane gladko, brez vmesnih korakov. Pes ne sme prehitevati, zaostajati ali se oddaljevati v stran, vodnik pa se na obratih ne sme ustavljati.

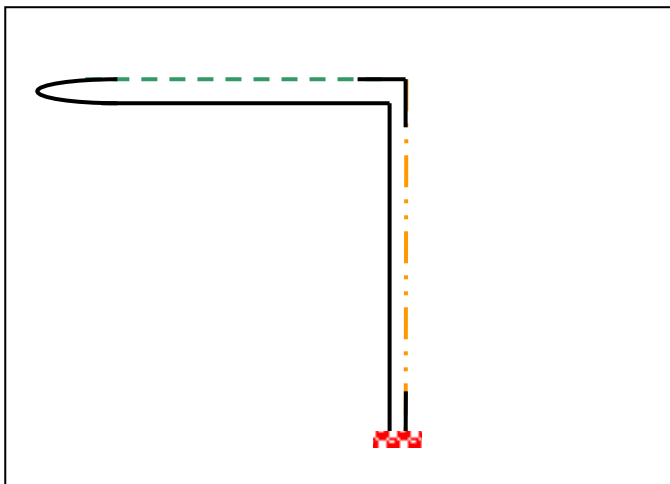
Vaja 2 – vodenje brez povodca

20 točk

Navodila za izvedbo vaje

Na znak sodnika se vodnik s psom postavi na startno pozicijo, odpne povodec (lahko ga spravi v žep ali si ga obesi preko ramena) in na sodnikov znak začne z izvajanjem vaje. To vajo lahko vodnik opravlja z navezanim psom a izgubi 10 točk. Način izvajanja mora povedati sodniku ob prijavi. Vaja se izvaja na enak način kot 1. vaja.

Shema za izvedbo - vaja 1 in vaja 2

Legenda:

- normalna hoja 20+20 korakov
- hitra hoja cca 15 korakov
- počasna hoja cca 15 korakov

Vaja 3 – premagovanje ovire 10 točk

Navodila za izvedbo vaje

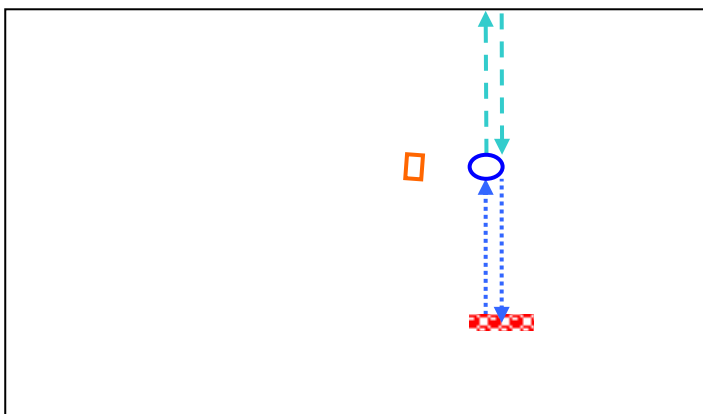
Z navezanim psom se vodnik postavi v osnovni položaj pred oviro v smiselni oddaljenosti. Na znak sodnika, da vodnik psu povelje in pes samostojno izdelava oviro do konca, vodnik ga spremlja ob oviri. Na koncu se pes zopet postavi v osnovni položaj in vaja je končana. Pri premagovanju ovire je lahko pes brez povodca, vendar mora biti pod kontrolo. Pes ne sme sestopiti z ovire ali je obiti.

Vaja 4 - puščanje psa na mestu (prostor ali sedi) 20točk

Navodila za izvedbo vaje

Z navezanim psom se vodnik postavi v začetni položaj in na znak sodnika začne z izvajanjem vaje (glej shemo). O načinu izvajanja (*sedi ali prostor*) mora vodnik sodnika obvestiti ob prijavi. Pri puščanju na *sedi* se vodnik vrne do psa in se postavi na njegovo desno stran. Pri puščanju na *prostor* pa vodnik psa odpokliče, pes mora živahno priteči k vodniku in se usesti tik pred njim, iz tega položaja se pes na vodnikova povelje postavi v osnovni položaj, nato se vrne do začetne točke.

vaja 4 - shema

- ..... Gibanje s psom - 15 korakov
- - - - - Gibanje brez psa - 20 korakov
- sedi ali
- prostor

Vaja 5 – motenje psa 10 točk

Navodila za izvedbo vaje

Za izvedbo te vaje potrebujemo tretjo osebo, ki poskuša zmotiti psa in maksimalno pritegniti njegovo pozornost.

Vodnik s psom stoji v začetnem položaju. Tretja oseba se nahaja v oddaljenosti približno 10m, lahko sedi ali stoji, pri sebi ima hrano, tako, da jo pes lahko vidi, ko gre mimo osebe. Na sodnikov znak gre vodnik s psom proti tretji osebi. Ko sta vodnik in pes oddaljena največ 2m, tretja oseba pokliče psa, vendar nikoli z imenom, in mu ponudi hrano. Pes je na osebo lahko pozoren a ne sme siliti proti

njej ali se agresivno obnašati. Vodnik lahko psa opozori z enkratnim poveljem, v kolikor je psu oseba preveč zanimiva. Ko pride vodnik s psom nekaj metrov mimo osebe se obrne in po isti poti vrne na začetni položaj. Pri vračanju vodnika in psa tretja oseba ne sme psa klicati, sicer pa se obnaša enako kot prej.

Vaja 6 – odpoklic psa 20 točk

Navodila za izvedbo vaje

Iz začetnega položaja gre vodnik s psom, na sodnikov znak naravnost naprej. Po približno 10ih korakih spusti vrvico in se ustavi. Psu dovoli da se oddalji od njega. Ko se je pes oddaljil približno 10m, ga vodnik odpokliče. Pes mora hitro in živahno priteči do vodnika in sesti pred njega. Na povelje se pes postavi v osnovni položaj. Pri odpoklicu lahko vodnik uporabi tudi eno dodatno povelje, ne sme pa zapustiti svojega mesta. Če se pes ne odzove in mora vodnik ponj ne dobita nobene točke. Če se pes odzove po več klicih lahko dobi največ 14 točk. Ime psa uporabljeno skupaj s poveljem se šteje za eno povelje.

Vaja 7 – prehod skozi skupino ljudi 20 točk

Navodila za izvedbo vaje

Vodnik in pes sta v začetnem položaju. Na sodnikov znak se napotita skozi skupino najmanj 4 ljudi od katerih ima eden na vrvici svojega psa (*pes v skupini mora biti pravilno vzgojen in socializiran, da ne vzbuja pri izpitniku agresivnega vedenja*) Skupina se premika, oseba s psom pa miruje. Vodnik s psom mora skozi skupino, se obrne in po isti poti vrne na začetni položaj. Pes vodnika (*izpitnik*) ne sme iz nobenega razloga siliti proti ljudem ali psu v skupini, lahko pa je pozoren na osebe in psa. Agresivnost do psa ali človeka v skupini se kaznuje z odvzemom polovice točk. V kolikor se pes tudi po posredovanju vodnika ne umiri in še nadalje izvaja agresivno vedenje ne dobi nobene točke.